

Győri Ítéltábla
Gf.II.20.449/2011/3.

A Győri Ítéltábla a felszámoló által meghatalmazott Dr. Varga János Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek a Dr. Tóth Csaba Ügyvédi Iroda által képviselt I.r. alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2011. október 12. napján kelt 20.G.40.056/2011/6. sorszám alatti ítéletével szemben a felperes által 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatja és kötelezi az I.r. alperest, hogy 15 nap alatt fizessen a felperesnek 1.175.440. (Egymillió-egyszázhetvenötezer-négy száznegyven) Ft-ot, valamint ennek 2008. november 12. napjától a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7%-kal növelt összegét;

ezt meghaladóan helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy a Magyar Államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására fizessen meg 151.200. (Egyszázötvenegyezer-kettőszáz) Ft le nem rótt kereseti- és fellebbezési illetéket, míg az I.r. alperest, hogy 139.600. (Egyszázharminckilencezer-hatszáz) Ft le nem rótt kereseti- és fellebbezési illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperesnek 68.000. (Hatvannyolcezer) Ft elsőfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A cégnyilvántartásba a Cg.... cégjegyzékszám alatt bejegyzett "A" Kft. - az ügyvezetői tisztséget is betöltő - I. r. alperes és házastársa, a korábban II.r. alperesként perben állt "B" tagsági jogviszonyával 2007. február 21. napján jött létre 4.000.000.Ft jegyzett tőkével. A

társaság 2007. üzleti évre vonatkozó számviteli beszámolója veszteséget mutatott, saját tőkéje 1.788.000.Ft-ra csökkent, a mérleg szerinti eredménye a negatív előjelű 2.124.000.Ft volt. 2007. novemberében a felperesi társasággal szemben adóhatósági vizsgálat kezdődött általános forgalmi adó adónemben. Az adórevizorok az adóellenőrzés eredményét a 2008. február 1. napján elkészült jegyzőkönyvben rögzítették, ismertetve az I.r. alperessel, hogy adóhiányt állapítottak meg. Az APEH a 2008. március 25. napján kelt, 2008. május 16. napján jogerős határozatában a társasággal szemben 8.640.000.Ft általános forgalmi adó hiányt állapított meg, amely után 4.313.000.Ft adóbírságot szabott ki és 678.000.Ft késedelmi pótlékot állapított meg. (együtt: 13.631.000.Ft) Az elsőfokú adóhatósági határozat a társaság székhelyéről a címzett „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, az I.r. alperes ügyvezető 2008. június 17. napján vette át a határozatot az adóhatóságnál. A határozattal szemben a társaság fellebbezést nem, csak „fizetési könnyítés” iránti kérelmet terjesztett elő.

2008. február 1. napján a II.r. alperes ügyvezető által képviselt felperes megbízó és az I.r. alperes megbízott között megbízási szerződés jött létre a felperes működésének elősegítésére, ügyfélkörének bővítésére és gazdasági eredményeinek növelésére havi bruttó 30.000.Ft díjazásért. 2008. március 4. napján a felek a megbízási szerződést úgy módosították, hogy a felperes részére - a "C" Kft-vel kötött szerződés teljesítésével összefüggésben - az I.r. alperes 2008. március 4. és 2008. június 30. napja között az eddigi megbízotti feladatain túl technológiai transzfer projektvezetői feladatokat lásson el a 2008. július 20. napjáig egy összegben esedékes bruttó 2.200.000.Ft megbízási díjért. A felperes az I.r. alperesnek a megbízási szerződések alapján a 2008. január-szeptember hónapokban (havonként) bruttó 30.000. (nettó 20.955.)Ft megbízási díjat fizetett ki, míg 2008. július 17. és július 24. napján együttesen 1.175.440.Ft-ot.

Az alperesek 2008. augusztus 11. napján taggyűlést tartottak, ahol megállapították, hogy a társaság pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé a jogerős adóhatósági határozattal követelt, 11.803.847.Ft egyösszegű kifizetését, az adóhatóság pedig a társaság részletfizetés iránti kérelmét elutasította. Így a tagok döntöttek a társaság jogutód nélküli megszűntetéséről, felszámolási eljárás útján. A felszámolási kérelmet a társaság 2008. augusztus 14. napján nyújtotta be a megyei bíróságra, a felszámolást elrendelő végzés közzétételére 2008. november 12. napján került sor.

A felperes a részben megismételt eljárás során módosított keresetében 2.440.000.Ft megbízási díj, valamint annak a 2008. november 12. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az I.r. alperest, arra hivatkozással, hogy a megbízási díj kifizetésére vonatkozó ügylet a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 40.§ (2) bekezdésébe ütközik. A felperes azzal érvelt, hogy az I.r. alperes részére a megbízási díjak kifizetésére a felperesi társaság alperesek által ismert fizetéseképtelen helyzetében került sor. A fizetéseképtelenség ténye a tagoknak már az adóhatósági ellenőrzés befejezésekor, a vizsgálati eredmény jegyzőkönyvi ismertetésekor tudomására jutott. Az alperesek a tagi, ügyvezetői bennfentes információk kihasználásával jutottak a többi hitelezővel szemben követelésük előnyös kielégítéséhez. A fizetéseképtelenségi helyzetben az alpereseknek a hitelezői érdekek elsődlegessége (Gt.30.§ (3) bekezdés) alapján kellett volna eljárniuk, azonban a saját részre teljesített kifizetések nem

tekinthetőek ilyenek. Az ismert fizetéseképtelenségi helyzet kizárja, hogy a megbízási díj kifizetése a rendes gazdálkodás körébe (Cstv.40.§ (2) bekezdés) tartozzon.

Az alperes ellenkérelmében a még vitás keresetrész elutasítását kérte. Vitatta, hogy az APEH adóhiányt megállapító határozata átvétele után nyilvánvaló lett volna a társaság fizetéseképtelenségi helyzete. Az mindaddig nem állt fenn, míg az adóhatóság a részletfizetés iránti kérelmet el nem utasította. Álláspontja szerint a felperes a keresetindítással elmulasztotta a Cstv.40.§ (1) bekezdésében meghatározott 90 napos szubjektív határidőt. A megbízási szerződések alapján történt kifizetést a rendes gazdálkodás körében kötött ügyletnek tekintette, mivel a felperes a "C" Kft-vel kötött szerződésből származó bevétel csak mintegy 17 %-át fizette ki a megbízási szerződés alapján az I.r. alperesnek. A Cstv.40.§ (2) bekezdése szerint előnyben részesítő ügyletnek azért nem volt tekinthető a megbízási díjak kifizetése, mivel akkor a felperesnek más hitelezője nem volt.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során hozott *ítéletével* a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte az I.r. alperes részére 317.800.Ft perköltség megfizetésére. Határozata indokolásában - a Győri Ítéltábla részitélete (Gf.II.20.313/2010/5. szám) hatályon kívül helyező rendelkezése iránymutatása alapján - azt vizsgálta, hogy az I.r. alperes részére kifizetett megbízási díjak a Cstv.40.§ (2) bekezdése feltételei alapján visszakövetelhetőek-e. Kifejtett álláspontja szerint a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak csak olyan kiadások, kifizetések, szolgáltatások minősülhetnek, amelyek a napi termeléshez, szolgáltatáshoz, a tevékenység napi végzéséhez elengedhetetlenül szükségesek. A konkrét esetben a felperes cégnyilvántartásba bejegyzett főtevékenysége az üzletviteli tanácsadás, a társaság ennek keretében kötött szerződést a "C" Kft-vel, a szerződés teljesítése során az I.r. alperes pedig személyes közreműködést látott el. Ezért a megbízási díjak kifizetése olyan szolgáltatásnak tekinthető, amely a felperes rendes gazdálkodása körébe tartozik. Így az ilyen szolgáltatás a Cstv.40.§ (2) bekezdése alapján nem követelhető vissza.

Ez ellen az ítélet ellen a felperes terjesztett elő *fellebbezést* annak megváltoztatása és az I.r. alperes „bruttó 2.440.000.Ft (nettó 1.343.080.Ft)” megbízási díj, valamint annak a 2008. november 12. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kötelezése iránt a Cstv.40.§ (2) bekezdése alapján. A felperes fellebbezésében fenntartotta a megismételt eljárás során módosított keresetében kifejtetteket. Kiemelte, hogy az adóhatóság határozatának meghozatalakor az adós gazdasági társaság a fenyegető fizetéseképtelenség állapotába jutott. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a társaság felszámolásáról rendelkező taggyűlési határozat is az adóhatóság által megállapított tartozásokat jelölte olyanként, amelyek kiegyenlítésére nincs esély. Vitatta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját arra nézve, hogy az I.r. alperes részére teljesített kifizetések a rendes gazdálkodás körébe tartoztak volna. Ilyennek legfeljebb az adós cég, valamint a "C" Kft. közötti szerződés tekinthető, nem pedig az adós társaság és saját ügyvezető-tulajdonosa között létrejött megbízási szerződés.

Az I.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, az elsőfokú eljárásban már előterjesztett védekezését fenntartva. Kifejtett álláspontja szerint a

felperes és az I.r. alperes között létrejött megbízási szerződések a rendes gazdálkodás körébe tartoznak; a felperes gazdasági társaságnak a "C" Kft-vel kötött szerződése, valamint a felperes és az I.r. alperes között létrejött megbízási szerződés csak egységesen értelmezhető.

Az ítéletábra az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy a felperes adós gazdálkodó szervezet felszámolási eljárásába a felszámolás közzétételétől számított 40 napon belül három hitelező (... Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala 175.512.Ft követeléssel, a "D" Zrt. 94.631.Ft követeléssel és az APEH Nyugat-dunántúli Regionális Igazgatósága 7.171.271.Ft követeléssel) jelentkezett be (együtt: 7.440.414.Ft) hitelezői igénnyel. A "C" Kft. megrendelő, valamint a felperes vállalkozó között létrejött szerződés alapján a megrendelő - több részletben, teljesítésigazolások alapján - 8.813.652.Ft vállalkozói díjat fizetett ki a felperesnek.

Az így kiegészített tényállás alapján a fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a nagyobbbrészt helyesen megállapított tényekből részben téves jogkövetkeztetésre jutva tartotta teljes egészében alaptalannak az I.r. alperes részére kifizetett megbízási díj Cstv.40.§ (2) bekezdésére alapított visszafizetése iránti keresetet.

A felperes felszámolása iránti kérelem bíróságra érkezése idején (2008. augusztus 14.) hatályos Cstv.40.§ (2) bekezdése két feltétel együttes fennállása mellett teszi lehetővé az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 60 napon belül és azt követően nyújtott szolgáltatás visszakövetelését. Az egyik, hogy a szolgáltatás folytán a hitelező a többi hitelezőhöz képest előnyben részesüljön; a másik pedig az, hogy a szolgáltatás ne a rendes gazdálkodás körébe tartozzék.

A Cstv.40.§ (2) bekezdése törvénybe iktatásának jogalkotói célja az volt, hogy a felszámolás közeli helyzetben lévő gazdálkodó szervezetek kifizetéseit korlátozza, így a hitelezők ne eshetőlegesen, a gazdálkodó szervezet szubjektív kifizetési döntéseitől függően jussanak követeléseikhez. Ezért minden olyan kifizetés, illetve reálaktus az előnyben részesítés eredményével járó szolgáltatásnak minősül, amellyel a gazdálkodó szervezet valamely hitelezője többhöz, a követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez, amennyihez a Cstv-ben szabályozott kielégítési rendben (hitelezői igénybejelentéssel, a felszámoló részéről a hitelezői igény nyilvántartásba vételével) hozzájutna, figyelemmel a vele egy rangsorban álló hitelezők követeléseinek kielégítési arányára is.

A kifizetés visszakövetelését kizáró *rendes gazdálkodás fogalmát* csak szűken lehet értelmezni, mindig az adott ügy sajátossága alapján lehet megítélni, hogy mely ügyletek tartoznak az adott gazdálkodó szervezetnél ebbe a körbe. A rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatás - rendszerint - a cég üzletszerűen gyakorolt tevékenységi köreihez kapcsolódó kiadás, kifizetés, teljesítés lehet, amely a napi termelési, szolgáltatási, forgalmazási gyakorlathoz elengedhetetlen és a cég üzletszerű gazdasági tevékenysége

céljait közvetlenül szolgálja. (Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.125/2008/7., Győri Ítéltábla Gf.II.20.092/2009/3., Gf.IV.20.487/2008/6. szám)

A perbeli esetben az I.r. alperes ügyvezetővel 2008. február 1. napján megkötött - és a korábbi munkaszerződést felváltó - havi rendszeres, csekély mértékű (30.000.Ft) díjazást tartalmazó megbízási szerződés nem kétségesen a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjével kötött rendszerinti, megszokott ügyletnek minősül. A gazdasági társaságok vezető tisztségviselői ugyanis tevékenységüket vagy megbízási - vagy munkaviszony alapján látják el (Gt.22.§ (2) bekezdés), melyért alappal tarthatnak igényt a megszokott mértékű díjazásra.

Ettől eltérően kell megítélni viszont a 2008. március 4-én kelt megbízási szerződés alapján 2008. július 17. és július 24. napján az I.r. alperes részére teljesített kifizetéseket. Az nem kétséges, hogy a felperesi gazdálkodó szervezet vállalkozóként - a cégnyilvántartásba bejegyzett és általa gyakorolt főtevékenysége: az üzletviteli tanácsadás körében - a rendes gazdálkodás során kötött vállalkozási szerződést a "C" Kft-vel. Azonban az eljárás jelen szakasza és a felperes Cstv.40.§ (2) bekezdésére alapított keresete tárgyát nem az említett vállalkozási szerződés szerint a felperes részére teljesített díjkifizetések, hanem a megbízó felperes és a megbízott I.r. alperes között 2008. március 4. napján létrejött megbízási szerződés alapján az I.r. alperes részére teljesített kifizetések jelentik.

A gazdálkodó szervezet és ügyvezetője közötti megbízási szerződés 2008. március 4-i módosítására már nem kétségesen a felperes felszámolás közeli helyzetében került sor, mivel a felperessel szemben folytatott adóellenőrzés eredményének 2008. február 1-i ismertetéséből a cég ügyvezetői előre láthatták, hogy a megállapított adóhiány kifizetésére a vállalkozás nem képes. Ezért nem kétséges az sem, hogy a szerződésmódosítás alapján 2008. júliusában teljesített kifizetésre is felszámolás közeli helyzetben került sor. A kifizetések teljesítésekor az I.r. alperes ügyvezető már át is vette (2008. június 17-én) az együttesen 13.631.000.Ft fizetési kötelezettséget tartalmazó, jogerős adóhatósági határozatot. A megbízási szerződés módosítása nem tartalmaz arra vonatkozó indokot, hogy a gazdasági társaság az I.r. alperes ügyvezetőt - a rendszeres megbízási díj fizetésén túl - milyen addig el nem látott, rendkívüli feladat elvégzéséért honorálja a korábbi rendszeres díjazáshoz képest mindenképpen kirívóan nagy összegű, bruttó 2.200.000.Ft díjjal. Amennyiben a megbízott I.r. alperes személyes közreműködéssel ellátott tevékenysége mennyiségi-, illetve minőségi paraméterei megnövekedtek, nem lett volna akadálya a rendszeresen fizetett havi 30.000.Ft megbízási díj felemelésének. A felszámolás elhatározását kevesebb, mint egy hónappal megelőző, a gazdálkodó szervezet tevékenységében nagy összegűnek minősülő kifizetés így nem értékelhető a rendes gazdálkodás körébe tartozó kiadásnak; amely az I.r. alperest a felperes többi hitelezőjéhez képest kétségtelenül előnyben részesítette.

Ezért az I.r. alperes a 2008. július 17. és július 24. napján kifizetett - adó- és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett - 1.175.440.Ft felszámolási vagyona visszatérítésére köteles. (Cstv.40.§ (2) bekezdés) A visszafizetendő összeg a felperes által a G.40.056/2011/3. sorszám alatt csatolt kifizetési lista 2008. július havi sora alapján számítható; az 1.196.395.Ft kifizetésből a rendszeres 20.955.Ft havi kifizetés levonásával.

Ezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatva az I.r. alperest kötelezte 1.175.440.Ft tőke, valamint annak a 2008. november 12. napjától a kifizetés napjáig járó, a Ptk.301/A.§ (2) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság által a részben megismételt eljárás során elbírált keresetrész tárgyának értéke 2.440.000.Ft volt, melyből a felperes 1.175.440.Ft erejéig, 48%-ban lett pernyertes. Ezért az illetékfeljegyzési joga folytán 145.400. - 145.400. Ft kereseti- és fellebbezési illetékből a felperes 75.600. - 75.600. Ft-ot (együtt: 151.200.Ft-ot), míg az I.r. alperes 69.800. - 69.800. Ft-ot (együtt: 139.600.Ft-ot) köteles viselni. (Pp.78.§ (1) bekezdés, It.59.§ (1) bekezdés)

Az elsőfokú eljárásban a felek jogi képviselőjével a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3.§ (2) bekezdése alapján megállapított, áfával növelt 95.000. - 95.000. Ft ügyvédi munkadíj merült fel. A felperes esetében ezt az összeget 143.000.Ft-ra növeli a korábbi másodfokú eljárás 48.000.Ft perköltsége; míg az I.r. alperes esetében 262.800.Ft-ra növeli a korábbi másodfokú eljárás 167.800.Ft perköltsége. A felperes a 143.000.Ft elsőfokú perköltségéből annak 48%-ára, 68.640.Ft-ra; míg az I.r. alperes a 262.800.Ft elsőfokú perköltségéből annak 52%-ára, 136.656.Ft-ra tarthat igényt az ellenérdekű féllel szemben. (Pp.81.§ (1) bekezdés) Ezen költségek egybeszámításával a felperes 68.000.Ft kerekített elsőfokú perköltség fizetésére köteles az I.r. alperes részére. (Pp.78.§ (1) bekezdés) A másodfokú eljárásban a felek jogi képviselőjével felmerült perköltséget a perben részes felek maguk kötelesek viselni (Pp.81.§ (1) bekezdés II. fordulat), mivel a pernyertesség/pervesztesség aránya között nincs számottevő különbség.

G y ő r , 2012. április 4.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Ferenczy Tamás sk.
előadó bíró

Dr. Bajnok István sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: